

vexilologie

156

ISSN 1211-2615

ZPRAVODAJ ČESKÉ VEXILOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI

---

vexilologie

ISSN 1211-2615

156

ZPRAVODAJ ČESKÉ VEXILOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI

Viktor Anatolijevič Lomancov

VLAJKY A ZNAKY ČERNOZEMNÍCH OBLASTÍ RUSKA 2. část

Orelská oblast

Samo město Orěl bylo založeno r. 1566 jako vojenská pevnost určená k ochraně jižních hranic ruského státu. Při administrativní reformě cara Petra Velikého v r. 1708 bylo město začleněno do kyjevské gubernie, v r. 1719 se stalo střediskem nově vytvořené orelské provincie této gubernie a r. 1727 bylo začleněno do gubernie belgorodské. Dekretem carevny Kateřiny II. z r. 1744 byla vytvořena samostatná gubernie se střediskem v městě Orěl. Již v erbovníku vojenských praporů barona von Minicha (původně von München) z r. 1729/1730 měl jeho městský pluk emblém, který se stal předobrazem budoucího oficiálního znaku – *bílé město, na bráně sedí černý jednohlavý orel se zlatou korunou na modrém poli*. Znak město Orěl získalo 16.8.1781, tedy 3 roky poté, co byla orelská gubernie carským nařízením z 7.9.1778 povýšena na místodržitelství, od r. 1781 řízené spolu s kurským místodržitelstvím jediným, společným generálním gubernátorem. Znakové privilegium, které vydal herold A.A. Volkov, stanovilo, že znakem města se stává *na modrém poli bílé město, na bráně kterého je černý jednohlavý orel se zlatou korunou na hlavě* (obr. 19) (17). Tento znak plnil zpočátku i funkci znaku celého místodržitelství, resp. gubernie, která byla obnovena r. 1796. Svůj vlastní symbol dostala gubernie až 5.7.1878, kdy byl přijat zákon, který stanovil, že *v lazurovém štítě se nachází stříbrná pevnost o třech věžích, z nichž prostřední je nejvyšší, má prázdnou bránu a je převýšena zlatým imperátorským orlem. Štít nese imperátorskou korunu a je lemován zlatými dubovými listy, převázanými (modrou) svatoondřejskou stuhou* (obr. 20) (18). Obdobný pokus rozšířit i městský znak Orla o honosné kusy (zlatou hradební korunu o třech stínkách a věneček ze zlatých klasů, převázaných červenou

Obr. 19

Obr. 20

alexandrovskou řádovou stuhou) již v r. 1859 však neprošel (19).

Obr. 21

světle modrém (lazurovém) poli je stříbrná pevnost (v podobě tří věží spojených stěnami, z nichž prostřední je vyšší a má prázdnou bránu v barvě pole), převýšená zlatým dvouhlavým

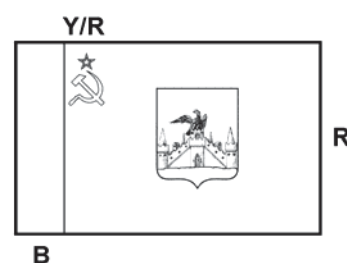

Obr.22

symbolizuje čistotu úmyslu a duchovního snažení, věrnost tradicím. Lazurová barva od světle modrého až po tmavomodrý odstín symbolizuje víru, vytrvalost, ušlechtilost. Zelená představuje tvoření, věčné obnovování života, úrodnou zemi, pokrytou obilními plody práce člověka – zemědělce. Orel z hlediska práva zosobňuje vlastnická práva a státní moc Orelské oblasti jako subjektu federace. Z hlediska poznávacího je spojen se jménem oblasti a z hlediska posloupnosti již dvouhlavý zlatý orel z r. 1878 byl zvláštním čestným prvkem znaku gubernie. Podle vlastenecké tradice je orel ozdoben třemi korunami. Prostřední koruna je doplněna stuhami (starým symbolem svrchované moci) a odpovídá federální úrovni moci, malé koruny nad hlavami orla odpovídají statutu subjektu Ruské federace. Ve znaku Orelské oblasti představují zvláštní prerogativy moci a aktivní účast oblasti na životě federace. Pevnost představuje z historického hlediska orelský kraj známý jako Orlovština jako linii pevností (Orěl, Mcensk, Kromy aj.) bránících Rus před nepřáteli jako štít Vlasti. V novější historii došlo na území Orelské oblasti k osudovým bitvám občanské a Velké vlastenecké války. Z hlediska heraldického pevnost představuje stálost, spolehlivost, věrnost povinností vůči otčině, z hlediska posloupnosti se pevnost vždycky vyskytovala na znaku Orelské oblasti. Zelené pole před pevností a zlaté klasy připomínají Orlovštinu jako tradiční zemědělskou oblast, s bohatou tradicí obdělávání půdy, jako oblast – živitelku s dobrými rolnickými tradicemi a štědrá duší lidu. Z heraldického pohledu zelené pole symbolizuje tvoření, obnovování života. Stříbrná kniha představuje bohaté literární tradice kraje (I.S. Turgeněv,

I.D. Bunin, L.L. Fet, N.S. Leskov) a současné úspěchy při rozvoji systému středního a vyššího odborného školství (21). Znak oblasti byl zaregistrován pod č. 1056 ve Státním heraldickém registru. Zákonem Orelské oblasti č. 368-OZ z 23.12.2003 „O provedení změn v zákoně Orelské oblasti o znaku a vlajce Orelské oblasti“, který oblastní Rada lidových zástupců schválila 18.12.2003, byl zpřesněn popis oblastní vlajky v tom smyslu, že heraldické termíny pro použité barvy byly nahrazeny vexilologickými. Zákon č. 749-OZ z 8.2.2008 „O symbolice Orelské oblasti“, přijatý Radou 25.1.2008, pak stanovil řád a podmínky používání a schvalování oficiálních symbolů, vyznamenání a distinkcí v Orelské oblasti; zákon rovněž reguluje právní úpravu na úseku uchovávání, používání, popularizace i ochrany symbolů v oblasti. Současně potvrzuje, že úředními symboly oblasti jsou znak a vlajka, stanoví funkce Heraldické komise a zásady řízení Heraldického rejstříku, které pracují při administrativě Orelské oblasti.

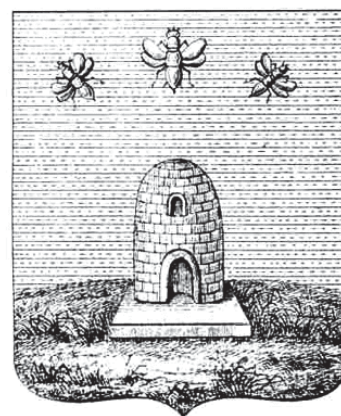
Přes pokus vnutit městu novou symboliku za sovětské vlády – v r. 1966 navrhl R.K. Topuridze pro město červený štít se zelenou hlavou nesoucí bílý název města a zlatou pevností o třech věžích, položenou přes zlatý srp a kladivo, v němž již z předrevolučního znaku přenesený carský orl – na rozdíl od neutrální pevnosti – neprošel (13), se po rozpadu SSSR Orěl vrátil ke svému znaku z r. 1781, pouze koruna z jeho hlavy byla odstraněna. Oficiálně se tak stalo v zimě 1998, kdy městský sovět potvrdil i městskou vlajku: stala se jí sovětská vlajka RSFSR s městským znakem uprostřed, která byla v této úpravě (**obr. 23**) poprvé vztyčena 5.8.1998. Článek 2.1. usnesení o znaku a vlajce stanoví, že vlajku města Orla tvoří obdélníkový list o dvou svislých pružích: žerďovém modrém a červeném vlajícím, poměr jejichž šířek odpovídá 1:9. Uprostřed červeného pruhu je v barvě provedený městský znak. Šířka znaku zaujímá 1/3 šířky červeného pruhu, výška znaku 3/5 výšky červeného pruhu. V levém horním rohu červeného pruhu se nachází zlatý zkřížený srp a kladivo a nad nimi kontura zlaté pěticípé hvězdy. Šířka vyobrazení srpů, kladiva a hvězdy odpovídá 1/9 červeného pruhu, jeho výška 1/3 výšky červeného pruhu. Poměr šířky vlajky k její délce je 3:5 (22).

Obr. 23

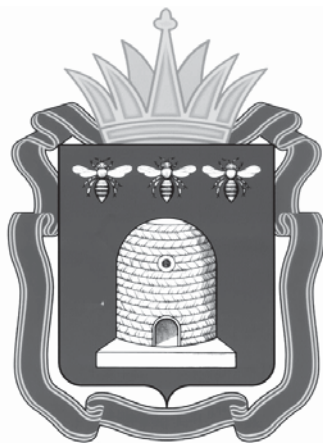
Tambovská oblast

Při již zmiňované reformě státní správy Ruské říše za cara Petra Velikého bylo r. 1708 město Tambov zařazeno do nově zřízené azovské gubernie, v jejímž rámci byla r. 1719 vytvořena tambovská provincie; ta byla později začleněna do voroněžské gubernie. V r. 1779 schválila carevna Kateřina II. zřízení tambovského místodržitelství, přetvořeného r. 1796 na tambovskou gubernii. V souvislosti se zřízením místodržitelství byl jeho sídelnímu městu 16.8.1781 udělen znak – na lazurovém poli úl a nad ním tři zlaté včely – který se již objevil na praporech tambovských pluků, citovaných v Minichově erbovníku z r. 1729/1730 (23). Jako v ostatních případech té doby byl městský znak i symbolem tambovského místodržitelství (**obr. 24**). Je zajímavé, že popis znaku nezmiňuje patu štítu, která v městské symbolice vydržela dosud, zatímco guberniální znak z 5.7.1878 (18) vycházel striktně ze slovního popisu znaku z r. 1781 a doplnil jej pouze honosnými kusy. Jeho popis podle zákona č. 58684

Obr. 24

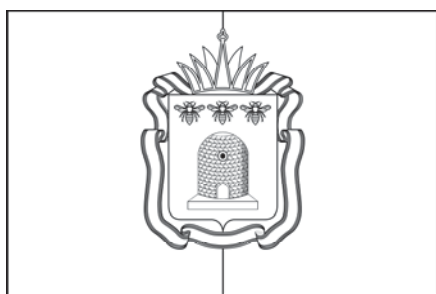
zní: *Na lazurovém štítu stříbrný úl, doprovázený v hlavě štítu třemi včelami ze stejného kovu. Štít je převýšen imperátorskou korunou a lemován zlatými dubovými listy, vázanými svatoondřejskou stuhou.* Vyobrazení znaku je k dispozici na webovém stránce administrativy Tambovské oblasti (24). Zatímco tambovská gubernie existovala do r. 1928, kdy bylo její území začleněno do Centrálně-černozemní oblasti, svébytná Tambovská oblast RSFSR byla

Obr. 25

zřízena 27.9.1937. Fakticky od konce 90. let minulého století byl neoficiálně používán znak guberniální z r. 1878, i když zákonně to nebylo nijak upraveno. Jeho nová podoba byla schválena až v r. 2003, a to usnesením tambovské oblastní Dumy č. 432 z 27.3.2003, kterým byl přijat zákon „O znaku Tambovské oblasti“. Zatímco štít znaku (obr. 25) opakuje přesně znamení z r. 1878, imperátorská koruna byla nahrazena zlatou stylizovanou korunou, připomínající vyobrazení koruny nad emblémem místních plukovních praporů z Minichova erbovníku, a štít nyní lemují červená stuha Leninova řádu s červeno-zlatým okrajem. Zákon stanoví, že *na azurovém poli se nachází stříbrný úl, doprovázený v hlavě štítu třemi včelami ze stejného kovu. Nad štítem je zlatá zemská koruna, kolem pak stuha*

Leninova řádu. Znak byl zanesen do Státního heraldického registru pod č. 1216, autory jeho kresby jsou K. Močonov, Ju. Koržik, R. Malaničev a G. Tunik (25). Pokud jde o oblastní vlajku, byla v souladu s ustanoveními výše jmenovaného zákona i Ústavy (základního zákona) Tambovské oblasti (26) specifikována v zákoně „O vlajce Tambovské oblasti“ č. 292-z, schválené oblastní Dumou 22.2.2005. Podle článku 1 tohoto zákona: *Vlajku*

Obr. 26

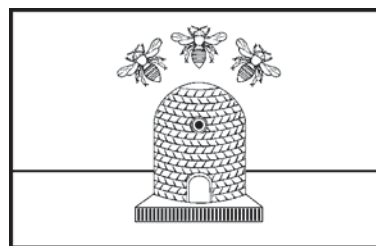
Tambovské oblasti tvoří obdélníkový list, sestávající ze dvou stejných svislých pruhů červené a modré barvy, s oboustranným vyobrazením znaku Tambovské oblasti v plné verzi s korunou a řádovou stuhou. Poměr šířky vlajky k délce je 2:3. Šířka štítu znaku na vlajce představuje 1/6 délky vlajky. Barevné vyobrazení vlajky je umístěno v příloze tohoto zákona (obr. 26). Článek 2 konstatuje, že tento zákon v souladu s historickými tradicemi stanoví následující oficiální výklad symboliky vlajky: červená barva je symbolem odvahy, odolnosti a chrabrosti obyvatel oblasti, vyjadřuje jejich velkomyslnost, snahu o jednotu a solidaritu, poslušnost pokolení, připomíná barvu historických praporů Rusi, praporová znamení tambovských pluků i vlajek sovětského období. Modrá barva listu znamená velikost, přírodní krásy a čistotu tambovského kraje, věrnost jeho tradicím, bezúhonnost a blahobyt (27).

Také město se vrátilo po pádu sovětského režimu ke svým tradicím. Dne 6.2.2002 byla usnesením „O znaku města Tambova“ obnovena platnost znaku z r. 1781. Znak Tambova představuje podle něj *heraldický štít s vyobrazením úlu a včel. Včely na znaku jsou umístěny na oblouku vypínajícím se nad úlem. Země je naznačena rovnou linkou v 1/4 výšky štítu odspoda. Siluety úlu, včel a lemu štítu zlatavé barvy a zelená země jsou položeny na modrém podkladu štítu.* Na základě závěrů státní Heraldické rady při úřadu prezidenta Ruské federace došlo k úpravě popisu znaku podle usnesení č. 655 tambovské městské Dumy z 16.2.2005, který již používá heraldicky správnou terminologii. K další úpravě došlo 22.2.2006, kdy

Duma přijala nové „Nařízení o znaku města Tambova“, které stanoví, že *znakem města Tambova, který je jeho oficiálním symbolem, je lazurové pole, na zelené patě zlatý úl pod vějířovitě vzlétajícími včelami z téhož kovu (obr. 27)* (28). Dne 30.7.2008 schválila tambovská městská Duma usnesení č. 711 „O znaku města Tambova“, jehož text byl publikován v novinách *Naš gorod Tambov* dne 4.8.2008 č. 31 /367/. Kromě jednobarevného a mnohobarevného provedení znaku usnesení schválilo i nové znění nařízení z r. 2006 a poprvé stanovuje i symboliku znaku, jehož původ spojuje s rozhodnutím carevny Anny Joannovny z r. 1730 potvrdit Tambovu právě takový znak. Úl se včelami připomíná bohatství města Tambova, pracovitost, soulad a dobré sousedství jeho obyvatel (29). Zatímco statut Tambova předpokládal, že městskou vlajkou bude červený list s městským znakem, srpem a kladivem, koncem r. 2001 Městská дума na návrh starosty zavedla vlajku modro-zelenou. Její podoba byla uzákoněna až 22.2.2006, kdy Duma přijala svým usnesením č. 146 „Nařízení o vlajce města Tambova“. To v článku 4 stanoví, že *vlajku města Tambova tvoří obdélníkový lazurový list se zeleným pruhem dole v poměru šířky k délce 1:2, s oboustranným vyobrazením základních prvků znaku města Tambova (úl a včely nad ním) uprostřed. Šířka zeleného pruhu tvoří třetinu celkové šířky. Šířka vyobrazení základního prvku znaku musí tvořit ¼ délky listu, jeho výška 1/3 délky vlajky (obr. 28)*. Snad pod vlivem ostatních městských vlajek se později změnila proporce vlajky na 2:3, jak je i vlajka nyní prezentována na webové stránce administrativy města Tambova (28). Zákonná úprava však nebyla – podle našich informací – změněna.

Obr. 27

Obr. 28

Voroněžská oblast

Mezi osm prvních gubernií, na které Ruskou říši rozdělil reformátor Petr I. Veliký r. 1708, patřila i azovská gubernie, jejíž správa původně sídlila v Azově. Následně – nejpozději r. 1711, kdy byl Azov postoupen Osmanské říši - se přestěhovala do pevnosti Voroněž, resp. do stejnojmenného města, které se kolem ní vytvořilo. V návaznosti na to byla r. 1725 azovská gubernie přejmenována na voroněžskou. V jejím čele stál generální gubernátor, na rozdíl od vnitrozemských gubernií, spravovaných „prostými“ gubernátory. Na vojenských praporech pluků bojujících r. 1712 s Turky je poprvé doložen voroněžský emblém – orel, sedící na hlavní děla, kolem kterého se míhají blesky – jehož kompozice byla převzata z příručky *Symboly a emblémy*, kde ji doplňovalo heslo „НИ ТОГО, НИ ДРУГОГО НЕ БОИТСЯ“ (Nebojí se ani jednoho, ani druhého). V Minichově erbovníku plukovních praporů z roku 1729/1730 má emblém Voroněže podobu červeného pole se dvěma děly, z nichž na jednom, které právě střílí, sedí stříbrný orel. Jeho popis praví: *ve zlatém štítu na červeném poli dvě měděná děla na*

Obr. 29

lafetě, z nichž na jednom sedí bílý, jednohlavý orel; pod děly je zelená zem. Dva roky po povýšení voroněžské gubernie na místodržitelství v r. 1779 je městu i celému místodržitelství udělen první oficiální znak. Podle dekretu z 21.9.1781 jej tvořil štít dělený ve dvě: ve zlatém poli dvouhlavý orel, v červeném poli převržená nádoba, z níž vytéká řeka Voroněž (obr. 29). Svůj vlastní symbol dostala voroněžská gubernie (znovu od r. 1796) 5.7.1878 (18). Podle oficiálního popisu jej tvořila na červeném štítu zlatá hora vycházející z pravé strany štítu, na které je stříbrný džbán, vylévající vodu téže barvy. Štít je převýšen imperátorskou korunou a lemován zlatými dubovými listy, převázanými svatoondřejskou stuhou. Horní polovina s císařským orlem tak byla ze znaku odstraněna, i když - na rozdíl od jiných ruských znaků - nepředstavovala podřízení jinému subjektu, ale byla spíše vyznamenáním důležité úlohy města jako ochránce říše (viz též např. orel ve znaku orelské gubernie), ojedinělým v ruské heraldice. Náležitou úpravu prodělal i městský znak Voroněže 23.9.1881 – štít z guberniálního znaku je doplněn zlatou hradební korunou a lemován klasy pšenice, převázanými červenou stuhou řádu sv. Alexandra Něvského (30). Symboly města i gubernie odešly do minulosti s komunistickým převratem v r. 1917, i když voroněžská gubernie nadále existovala do r. 1928. Se vznikem SSSR se objevila i RSFSR a ji tvořící subjekty; Voroněžská oblast byla vytvořena 13.6.1934.

V sovětském období došlo k pokusu zavést novou symboliku města Voroněže – v r.

Obr. 30

Obr. 31

1965 byl zaveden emblém tvořený rudým štítem se stříbrným korábem pod plnými plachtami na pozadí dvou zlatých klasů a stylizovaných drah elektronů, který měl evokovat socialistickou současnost města (obr. 30) (31). K další inovaci sovětské symboliky Voroněže došlo 24.3.1969, kdy první zasedání Voroněžského městského Sovětu poslanců pracujících XII. volebního období schválilo příslušné nařízení. Autor znaku V.P. Diděnko vzal za základ podobu štítu, což odpovídá tradicím ruské heraldiky. V horní části štítu je umístěn proužek modré a červené barvy – barev státní vlajky RSFSR. Uprostřed zlato-žlutého pole jsou polovina ozubeného kola jako symbol strojírenství, značka polovodičové triody jako symbol radioelektroniky, a také klasy pšenice, pěstované v Centrálním Černozemí v okolí Voroněže. Zuby pevnostní zdi v dolní části znaku připomínají město, které stálo jako bašta jak v době nájezdů kočovníků, tak i v letech občanské a Velké vlastenecké války. Do této zdi hnědé barvy je vepsán červený čtverec s bílou třístěžňovou plachetnicí. To zdůrazňuje význam města jako kolébky ruské námořní válečné flotily. V dolní části štítu se nachází modré pole s vlnitými linkami, symbolizujícími řeku Voroněž a „Voroněžské moře“ (32). Tento symbol si zřejmě srdce obyvatel města nezískal, protože po pádu sovětského režimu se město vrátilo ke znaku z r. 1881, a to Nařízením hlavy administrativy města č. 550 z 19.7.1994 (33). Znak je obsažen i ve Statutu města, jehož článek 6. Městská symbolika Hlavy 1 praví v odstavci 1: Znak města Voroněže tvoří francouzský štít, na červeném poli kterého je zlatá hora, vycházející zprava (z pohledu pozorovatele zleva). Na hoře leží stříbrný džbán, rozlévající vodu téže barvy. Štít je převýšen zlatou hradební korunou o třech stínkách a lemován dvěma zlatými klasy, převázanými Alexandrovou stuhou (viz Příloha č. 2) (obr. 31) (34). Usnesením o vlajce z 12.9.1995 byla schválena i městská vlajka, která na bílý list

(zpočátku o poměru stran 1:2) pokládá městský znak. I popis vlajky je zahrnut do Statutu města, jehož článek 6 v odstavci 2 stanoví: *Vlajku města Voroněže tvoří bílý list, do jehož středu bylo vloženo vyobrazení městského znaku v přirozených barvách. Plocha vyobrazení znaku ve věnci klasů a pod městskou ozubenou korunou zaujímá 1/3 plochy listu vlajky (viz Příloha č. 3). Poměr šířky k délce vlajky je 2:3 (obr. 32).* Symboliku znaku vysvětluje statut takto: džbán symbolizuje od r. 1781 řeku Voroněž, protože džbán s vytékající z něj vodou je alegorií řeky, často se vyskytující v heraldice. Honosné kusy (koruna, věnec, alexandrovská stuha) se objevily na znaku r. 1881, protože těmito vedlejšími částmi byl doplňován znak každého města – střediska gubernie podle pravidel, přijatých r. 1857 (35). Občané ale nebyli se znakem spokojeni, a proto byla usnesením voroněžské městské Dumy č. 160-II z 6.9.2006 zřízena komise k zabezpečení soutěže na znak a vlajku města. Výsledkem této soutěže je i znak schválený usnesením městské Dumy č. 292-II z 26.9.2008. Podle novelizovaného znění Nařízení o znaku jej tvoří *na červeném poli se zlatou hlavou s černým dvouhlavým orlem se zlatými zobáky, pařáty a očima, červenými jazyky a se třemi zlatými imperátorskými korunami, držícím v pravém spáru zlaté žezlo a v levém zlaté říšské jablko, se nachází zprava vystupující zlatá hora tvořená balvany, na jejímž svahu leží převržený stříbrný džbán, rozlévající stříbrnou vodu. Nad štítem je zlatá hradební koruna s pěti viditelnými stínkami, zavinitá do zlatého vavřínového věnce. Štítonoši jsou starorúští rekové ve stříbrných kroužkovaných košilích, zbroji, přilbách a v červených zpředu rozevřených pláštích, sepnutých na pravém rameni stříbrnou sponou, v košilích a vysokých botách téže barvy a v kalhotách téhož kovu. Pravý hrdina drží v pravé ruce zlatý meč kosmo hrotem dolů, na jeho opasku je zlatá pochva, levý drží v levé ruce před sebou zlatý archaický štít tvaru mandle a na jeho opasku je meč v pochvě z téhož kovu. Podnoží tvoří zelený pažit. Štít je lemován řádovými stuhami – zprava Leninova řádu a zleva řádu Vlastenecké války 1. stupně (obr. 33).*

Obr. 32

Symboliku znaku vysvětluje statut takto: džbán symbolizuje od r. 1781 řeku Voroněž, protože džbán s vytékající z něj vodou je alegorií řeky, často se vyskytující v heraldice. Honosné kusy (koruna, věnec, alexandrovská stuha) se objevily na znaku r. 1881, protože těmito vedlejšími částmi byl doplňován znak každého města – střediska gubernie podle pravidel, přijatých r. 1857 (35). Občané ale nebyli se znakem spokojeni, a proto byla usnesením voroněžské městské Dumy č. 160-II z 6.9.2006 zřízena komise k zabezpečení soutěže na znak a vlajku města. Výsledkem této soutěže je i znak schválený usnesením městské Dumy č. 292-II z 26.9.2008. Podle novelizovaného znění Nařízení o znaku jej tvoří *na červeném poli se zlatou hlavou s černým dvouhlavým orlem se zlatými zobáky, pařáty a očima, červenými jazyky a se třemi zlatými imperátorskými korunami, držícím v pravém spáru zlaté žezlo a v levém zlaté říšské jablko, se nachází zprava vystupující zlatá hora tvořená balvany, na jejímž svahu leží převržený stříbrný džbán, rozlévající stříbrnou vodu. Nad štítem je zlatá hradební koruna s pěti viditelnými stínkami, zavinitá do zlatého vavřínového věnce. Štítonoši jsou starorúští rekové ve stříbrných kroužkovaných košilích, zbroji, přilbách a v červených zpředu rozevřených pláštích, sepnutých na pravém rameni stříbrnou sponou, v košilích a vysokých botách téže barvy a v kalhotách téhož kovu. Pravý hrdina drží v pravé ruce zlatý meč kosmo hrotem dolů, na jeho opasku je zlatá pochva, levý drží v levé ruce před sebou zlatý archaický štít tvaru mandle a na jeho opasku je meč v pochvě z téhož kovu. Podnoží tvoří zelený pažit. Štít je lemován řádovými stuhami – zprava Leninova řádu a zleva řádu Vlastenecké války 1. stupně (obr. 33).*

Obr. 33

Usnesení také detailně vysvětluje symboliku znaku, z níž vybíráme: *orel* symbolizuje vládu, moc, neohroženost a také obnovu a péči o vyrůstající pokolení; *džbán vylévající vodu* je unikátním historickým symbolem Voroněže, vyjadřuje bohatství a úrodnost půdy, je symbolem pramene, počátku, nekonečné plodnosti a nevyčerpatelné životní síly; *voda* je alegorií zřídla, pramenů a řeky – řeky Voroněž, která se pro Rusko stala „branou k mořím“ a je symbolem počátků jeho flotily a námořní plavby; *stříbro* je symbolem šlechtnosti, čistoty, spravedlnosti, velkorysosti a míru; *zlato* představuje vznešenost, úctu, trvanlivost, intelekt a také světlo a duchovnost, je také symbolem úrody, hojnosti a úrodnosti; *červená barva* představuje životadárnou sílu, hrdinství, svátek, krásu a práci, stejně jako průmyslový charakter města; *zelená barva* je symbolem přírody, zdraví, života a obrození; *štítonoši* v podobě staroruských hrdinů představují statečnost, chrabrost a hrdinství občanů města při jeho obraně. Autory znaku jsou K. Močonov, M. Medvědév, Ju. Koržik (obsah), Ju. Koržik (symbolika) a O. Afanasjevová (grafické provedení). Stejně usnesení č. 292-II, schválené 56.

zasedáním městské Dumy, stanovilo i novou oficiální vlajku města. Tvoří ji *obdélníkový list o poměru šířky k délce 2:3, složený ze dvou vodorovných pruhů, horního žlutého, který zabírá třetinu šířky listu, a červeného. Uprostřed horního pruhu je černý dvouhlavý orel se žlutými zobáky, pařáty a očima, červenými jazyky a se třemi žlutými imperátorskými korunami, držící v pravém spáru žluté žezlo a v levém žluté říšské jablko, V žerd'ové části červeného pruhu je do poloviny sahající žlutá hora složená z balvanů, na jejímž svahu je převržený bílý džbán, rozlévající bílou vodu (obr. 34).* Symbolika vlajky je obdobná symbolice znaku (36).

Obr. 34

Obr. 35

Obr. 36

Voroněžská oblast se k problematice své symboliky dostala o tři roky později než město – dne 1.7.1997 přijala Duma Zákon o symbolice Voroněžské oblasti č. 51-II-OZ, který předseda Dumy A.S. Goliusov podepsal 7.7. a Duma opakovaně schválila 10.7.1997. Oficiální opis znaku uvádí, že *znak Voroněžské oblasti tvoří zlatá hora na červeném heraldickém štítu, vycházející z jeho boku, na které je stříbrný džbán, rozlévající vodu téže barvy. Znak je převýšen zlatou hradební korunou o pěti věžích a lemován dubovými listy, převázanými modrou stuhou. Nad korunou je monogram Petra Prvního (obr. 35).* Oficiální popis vlajky praví, že *vlajku Voroněžské oblasti tvoří obdélníkový list o poměru šířky k délce 2:3 červené barvy s modrým pruhem podél základny vlajky a s oboustranným vyobrazením znaku Voroněžské oblasti uprostřed vlajky. Šířka vyobrazení znaku na vlajce musí tvořit 2/5 délky listu vlajky (obr. 36).* Podle osobního sdělení občana Voroněže Alexandra Romanovského byl modrý pruh umístěn při žerdi vlajky, tj. tak jako na staré vlajce RSFSR.

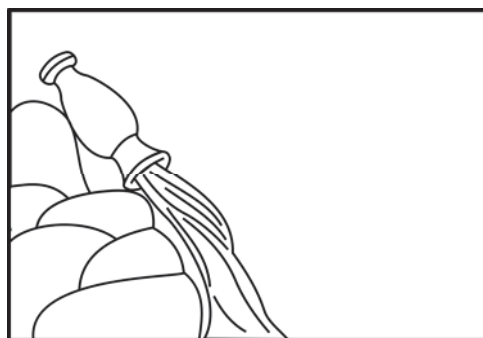
Evidentní problematické prvky symboliky Voroněžské oblasti (např. hradební koruna na znaku oblasti, staré řádové stuhy, sovětský model vlajky) vzbudily nevoli Heraldické rady Ruské federace a tak již stejného roku, co byl přijat zákon o symbolice oblasti, se začaly objevovat návrhy na novou verzi. I když nebylo požadavků na změnu obsahu štítu, jeho vedlejší kusy rada odmítla, a tak se nové návrhy omezily pouze na ně. Navrhovatelé doporučovali nahradit hradební korunu zlatou listovou, znak doplnit štítonoši – zlatými lvy s červenou zbrojí či stříbrnými orly se zlatou zbrojí – spočívajících buď na prosté červené stuze, nebo

na stuze Leninova řádu. Nakonec bylo r. 2005 rozhodnuto o přijetí návrhu Jurije V. Koržika a 30.6.2005 oblastní Dumou schválen zákon č. 50-OZ „O úřední a jiné symbolice ve Voroněžské oblasti“, který hlava administrativy podepsala 5.7.2005. Zákon popisuje nový

znak oblasti takto: *V červeném poli vycházející zprava a složená z velkých zlatých kamenů hora, na jejímž svahu je převržený stříbrný džbán, rozlévající stříbrnou vodu. Štít je převyššen zlatou imperátorskou korunou. Štítonoši jsou stříbrní orli s roztaženými a od štítu se prostírajícími křídly, s červenými jazyky, zlatými spáry a zobáky. Podnoží tvoří překřížené zlaté hlavně děl, z jejich ústí vystupují červené, stříbrným dýmem lemované plameny. Zespoda i ze stran jsou dělové hlavně lemovány dvěma zlatými dubovými ratolestmi, překřížené stonky uprostřed pod štítem a zespoda od středu se do záhybů rozvíjejícími dvěma stuhami Lenina řádu (obr. 37). Stejný zákon definuje i novou podobu vlajky oblasti, tedy jako obdélníkový list červené barvy o poměru šířky k délce 2:3, reprodukcující kompozici znaku Voroněžské oblasti: od žerdi vycházející žlutou horu složenou z velkých kamenů, na jejímž svahu je bílý převržený džbán, rozlévající bílou vodu (obr. 38). Oba symboly vzešly z autorské skupiny členů Svazu heraldiků Ruska, tvořené K. Močonovem, Ju. Koržikem, M. Medvěděvem, R. Malaničevem a O. Afanasjevovou (37).*

Obr. 37

Obr. 38

(Z ruštiny přeložil a pro otištění ve zpravodaji *Vexilologie* upravil Jaroslav Martykán)

Poznámky:

- (17) Využity materiály z článku O. Revo, Gerby gorodov Orlovskoj gubernii v časopise „*Nauka i žizň*“, č. 3, 1984. Obrázek převzat z knihy N. Speranova *Zemelnyje gerby Rossii*, Moskva 1972.
- (18) Polnoje sobranije zakonov Rossijskoj Imperii (PSZ), díl LIII, zákon č. 58684.
- (19) Osobní sdělení V. Markova s využitím jeho archívu.
- (20) Orlovščina obretět gerb i flag, deník „*Vsje novosti Černozemja*“ z 25.7.2002 na webové stránce http://www.kpv.ru/news/0207/25/orl_kult_2.shtml postoupené M. V. Revnivcevem.
- (21) Kopii autentického textu zákona poskytl zástupce gubernátora a vedoucí aparátu gubernátora a administrativy Orelské oblasti M.G. Michajlov M.V. Revnivcevi svým dopisem čj. 5-2810 z 19.6.2003.
- (22) Využity materiály webové stránky městské rady <http://www.gorsowet.orelru/symbol.htm>.
- (23) N. A. Soboleva, op. cit., podle A. Viskovatova, *Istoričeskoje opisanie oděždy i vooruženija Rossijskich vojsk*, Sankt-Petěrburg 1899.
- (24) Webová stránka administrativy Tambovské oblasti <http://www.regadm.tambov.ru/>.
- (25) Osobní zpráva Konstantina F. Močonova.
- (26) Odkaz M.V. Revnivceva z 26. 3. 2005 na webovou stránku hlavy administrativy oblasti O.I. Betina http://plusgarantiya.ru/monitoring/detail.php?mo_id=5.
- (27) Osobní sdělení M.V. Revnivceva.
- (28) Údaje převzaty z materiálů úřední webové stránky administrativy města Tambova.

- (29) Využity materiály informačně-právního systému „Garant“.
- (30) PSZ, zákon č. 408a.
- (31) Využity materiály heraldického archivu V. Markova s odkazem na časopis „*Vestnik geraldista*“, č. 11, 1998.
- (32) Využity materiálu heraldického archivu V. Markova.
- (33) N. A. Sobolova, op. cit., s. 196. Pokud jde o znak z r. 1969, viz N. Mironov, Katalog sovremenných gerbov gorodov stran sodružestva na značkach, Minsk 1995.
- (34) Využity materiály serveru administrativy města Voroněž <http://www.city.vrn.ru/>.
- (35) Osobní sdělení M. V. Revnivceva s odkazem na systém „Garant“.
- (36) Osobní sdělení voroněžského občana Jurije V. Koržika, člena Svazu heraldiků Ruska.
- (37) Osobní sdělení autora námětu nového znaku Jurije V. Koržika.

Three more regions of Central Russian Black Earth country are dealt in this part of the author's loose series of regional arms and flags of the Russian Federation. Protecting role of the Orel region is expressed in the form of a silver fortress charging an azure shield of the arms (Fig. 21); it is surmounted by a golden double-headed eagle below three Russian crowns that is both a canting symbol of the region (orel means "eagle" in Russian) and a special honour conferred by the tsar in 1878. A silver opened book between two diverting sheaves of golden ears in the green base symbolizes a rich literary tradition and agriculture of the region known as a breadwinner of Russia. The municipal arms of Tambov became those of the relevant region (Fig. 25) in 2003 after they were modified slightly only, but a new flag from 2005 (Fig. 26) was given its own symbolism – red colour stands for courage, resistance, and gallantry while blue means grandeur, natural beauties and cleanness of the Tambov country and loyalty to its traditions, probity and wealth. Finally, both the arms (Fig. 37) and flag (Fig. 38) of the Voronezh region symbolize the river of Voronezh streaming from an overturned jug as appeared on the municipal arms in 1781. A jug spilling water represents a unique historical symbol of Voronezh referring to riches and fertility of the soil; water is an allegory of fountain, spring and river – the river of Voronezh that became a "gate to the sea" for Russia and symbolizes origins of her fleet and navigation.

Josef Hubka

VLAJKY A ZNAKY ŠRÍ LANKY

Státy na ostrově Šrí Lanka (dříve Cejlon) vznikaly již před našim letopočtem, od 2. století do roku 1255 tu vzkvétala **Sinhálská říše** zaujímající i část Indie. Od 8. století začali pronikat z Indie Tamilové, kteří zatlačovali Sinhálce na jih ostrova. Jak Tamilové, tak Sinhálci zakládali vlastní státy. Od 8. do 13. století existovalo tamilské království **Džafra** na severu a sinhálská království **Kotte** a **Kandy** na západě a jihozápadě. První zmínky o užívání vlajek na ostrově se datují již do roku 210 až 250 před našim letopočtem (1), ale první, v dnešním slova smyslu, státní vlajkou byla pravděpodobně vlajka království Kandy, která se užívala cca od roku 1469 a vycházela z vlajky kandyjských králů (**obr. 1**) (2). Byla karmínově červená se žlutým lemováním a nesla ve středu žlutého lva držícího v pravé přední tlapě žlutý meč. V rozích karmínově červeného obdélníka měla žluté lístky *bo*, které pocházely ze smokvoně, pod níž meditoval Buddha. Žlutý lev, držící meč, byl symbolem moci. Podle legendy byl mytický Arian, otec legendárního vládce Vidžáji, lvem (*sinha*) a podle něj byla později země pojmenována Lvím ostrovem. Vlajka království Kandy se užívala asi do roku 1815 (**obr. 2**) (3).

Od počátku 16. století na Cejlon pronikali Portugalci, roku 1656 byl ovládnut Nizozemci. V této souvislosti se začala na ostrově vyvěšovat nizozemská vlajka s třemi

Obr. 1

Obr. 2

Obr. 3

Obr. 4

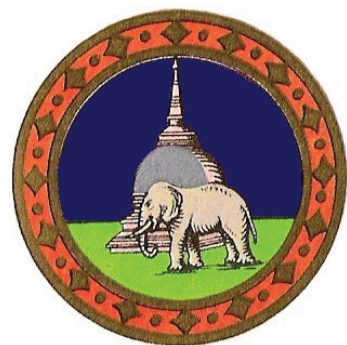
Obr. 5

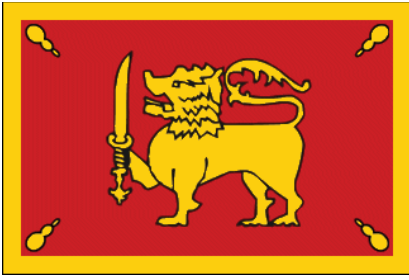
Obr. 6

Obr. 7

Obr. 8

Obr. 9

Obr. 10

Obr. 11

Obr. 12

Obr. 13

Obr. 14

Obr. 15

Obr. 16

Centrální provincie

Jižní provincie

Provincie Sabaragamuwa

Severní provincie

Severocentrální provincie

Severozápadní provincie

Provincie Uva

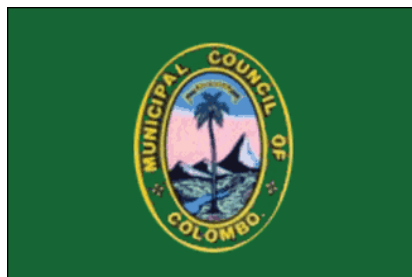
Východní provincie

Západní provincie

Severovýchodní provincie (1988 - 2006)

hlavní město Kolombo

Kolombo – znak městské rady

vodorovnými pruhy v barvě červené, bílé a modré (**obr. 3**) (4). Asi kolem roku 1717 byl zaveden pro tuto nizozemskou kolonii i znak. Tvořil jej štít znázorňující krajinu ostrova s horami a palmami. Uprostřed byl slon (z čelního pohledu) s dvěma menšími štítky na předních nohách, držící v chobotu větvičku skořice. Pod slonem na zemi byly svazky skořice. Každý štítek byl čtvercový a v jednotlivých polích byly znaky měst Kolamba, Galle, Jaffna a Mannar a dále Trincomalee, Matara, Batticaloa a Kalpitiya. Kolem znaku bývala červená kartuš a nad znakem královská koruna (**obr. 4**) (5). V letech 1785 – 1796 ostrov dobyli Britové a roku 1798 zde zřídili **korunní kolonii Cejlon**. Definitivně získali ostrov v době napoleonských válek roku 1802 amienským mírem. V této souvislosti se začala na území ostrova vyvěšovat vlajka britská (**obr. 5**) (4) a 17.12. 1904 byl také zaveden znak, který vycházel ze znaku nizozemské kolonie. Tvořil jej opětovně stříbrný štít, ve kterém je zobrazena ostrovní krajina – palmový háj s osmi kokosovými palmami a pohořím v pozadí, uprostřed mezi palmami je (opět z čelního pohledu) slon. Vše je v přirozených barvách (**obr. 6**) (5). Vlastní vlajka kolonie byla zavedena kolem roku 1875 (dle některých pramenů (6) roku 1870). Byla to modrá britská služební vlajka (*Blue Ensign*) s cejlonským vlajkovým emblémem (tzv. *badge*) ve vlající části. Badge je kruhový, v něm stojící světle hnědý slon před světle hnědým buddhistickým chrámem (tzv. *dagoba*), stojícím na zelené zemi na tmavomodrém pozadí. Kolem je červený, zlatě lemovaný prstenec s 16 čtyřcípými zlatými hvězdami a 16 menšími zlatými kruhovými poli. Vlajka měla poměr stran 1:2 a užívala se do 4.2. 1948 (**obr. 7** (7) a **obr. 8** (8)).

V období mezi světovými válkami se aktivizovalo národně osvobozené hnutí, které zesílilo po 2. světové válce, a v roce 1946 získal Cejlon autonomii. V té době Sinhálci, kteří tvořili a tvoří většinu na ostrově, obnovili užívání vlajky posledního kandyjského krále. Dne 4.2. 1948 byla vyhlášena nezávislost a **dominium Cejlon** se stalo nezávislým státem. Jeho hlavou však nadále zůstal britský panovník, zastupovaný generálním guvernérem. V tento den, v 7 hodin 30 minut, byla oficiálně poprvé vztyčena jako státní vlajka bývalá kandyjská vlajka, která však místo lístků *bo* v rozích karmínově červeného obdélníka měla žluté, stylizované hroty věže buddhistického chrámu dagoba (**obr. 9**) (9). Tato vlajka je vyobrazena i na poštovních známkách vydaných při příležitosti vyhlášení nezávislosti země (**obr. 10**) (10). Její podoba se však záhy stala předmětem kritiky Tamilů a Maurů, kteří připomínali, že na vlajce nejsou nijak zastoupeni, a tak již dne 6.3. 1948 vytvořil předseda vlády Don Stephen Sénánájaka komisi, která dostala za úkol vlajku upravit tak, aby na ní byly zastoupeny i tyto menšiny. Po řadě jednání předložila komise poslancům dne 27.1. 1951 zprávu obsahující návrh nové vlajky. K žerdi byly přidány dva svislé pruhy, zelený pro muslimské Maury a oranžový pro hinduistické Tamily, se žlutým lemováním. Rovněž odstín tmavě červeného obdélníkového pole byl změněn na tmavší, nyní spíše kaštanově červenohnědý. Návrh byl schválen a vlajka v této podobě zavedena dne 2.3. 1951 (**obr. 11**) (11). Státní znak byl zaveden až v roce 1953. Tvořil jej kaštanově červenohnědý kruh se zlatým sinhálským lvem se zlatým mečem v pravé přední tlapě uprostřed, lemovaný věncem zlatých okvětních lístků lotosu a dvěma prstenci v oranžové a zelené barvě. Pod ním je zeleno-červenohnědž-zlatá stuha s bílým názvem státu v sinhálštině, tamilštině a angličtině. Vrchol znaku tvořila cejlonská královská koruna, jejíž vzhled vycházel z podoby královské koruny kandyjských králů a symbolizovala patrně královnu Alžbětu jako hlavu státu Cejlon (**obr. 12**) (9).

V šedesátých letech minulého století byla zavedena řada reforem, které likvidovaly pozůstatky kolonialismu, a po přijetí ústavy se země dne 22.5. 1972 stala **republikou** a přijala sinhálský název **Šrí Lanka**. V této souvislosti došlo k úpravě státní vlajky a zavedení nového státního znaku. Stylizované hroty věže chrámu dagoba v rozích obdélníkového pole se lvem na státní vlajce byly nahrazeny stylizovanými lístky *bo*. K této úpravě došlo poté, co byla v tisku otištěna kritika státní vlajky připodobňující hroty věží k nohám od stolu. Poměr stran

vlajky je v různých vexilologických publikacích uváděn rozdílně, nejčastěji však 5:9 (**obr. 13**) (11).

Hlavní figurou znaku je od roku 1972 opět zlatý sinhálský lev se zlatým mečem v pravé přední tlapě, nyní položen do jasně červeného kruhového pole. To je lemované modrým prstencem, věncem zlatých okvětních lístků lotosu (*Palapeti Vitaya*) a dalším modrým prstencem. Vše je lemováno věncem zlatých rýžových klasů. V horní části znaku již není koruna, ale modré buddhistické kolo života (*dharmáčakra*) s osmi loukotěmi na zlatém kruhovém poli. Pod znakem je zlatý džbán hojnosti (*punkalasa*) s rýžovými klasy, doprovázený zlatým sluncem a zlatým měsícem v červeném kruhu. Celý znak je pak modře lemován. Lev má stejnou symboliku jako na vlajce, lístky lotosu symbolizují národ, džbán je symbolem blahobytu a štěstí a slunce s měsícem značí dlouhý život (**obr. 14**) (12).

Dne 7. 9. 1978 došlo v souvislosti s přijetím nové ústavy Šrí Lanky ke změně názvu státu na **Demokratická socialistická republika Šrí Lanka** a k malé změně v kresbě listů *bo* na státní vlajce. Dosavadní kresba listů, která byla symetrická a stylizovaná, byla nahrazena kresbou bližší přirozenému vzhledu živých listů. V této podobě se vlajka užívá do současné doby. Poměr stran je dle vyobrazení vlajky v ústavě stanoven na 1:2, často se však užívá i vlajka o poměru stran 5:9 (**obr. 15**) (13).

Ke změně státního znaku v roce 1978 nedošlo, někdy však bývá zobrazován monochromaticky, totiž ve zlaté barvě (14). Po roce 2000 se objevoval na vládních internetových stránkách barevný státní znak s kolem a lemováním v tmavě šedé barvě. V současné době je na těchto stránkách státní znak, který má kolo a lemování v šedomodré barvě, kruhové pole se sinhálským lvem je karmínově červené barvy (**obr. 16**) (15). Pravděpodobně se však ve všech případech jedná pouze o výtvarné pojetí vyobrazení, nikoliv o oficiální změnu státního znaku.

Šrílanská demokratická socialistická republika se v současné době správně dělí na 9 provincií (*palāta*). Jsou to: Centrální provincie (Madhyama palāta), Jižní provincie (Dakunu palāta), provincie Sabaragamuwa (Sabaragamūwa palāta), Severní provincie (Uturu palāta), Severocentrální provincie (Uturu Mæda palāta), Severozápadní provincie (Vayamba palāta), provincie Uva (Ūva palāta), Východní provincie (Nægenahira palāta) a Západní provincie (Basnāhira palāta), které se dále dělí na 25 okresů. Do 31.12. 2006 byla země rozdělena na 8 provincií a 24 okresů, k 1.1. 2007 vznikly rozdělením bývalé Severovýchodní provincie dvě nové - Severní a Východní. Všechny provincie užívají dle vládních internetových stránek Šrílanské demokratické socialistické republiky své vlastní vlajky. Většinou vycházejí vzorem z dříve užívaných historických vlajek a byly zavedeny asi v roce 1988 (kromě Severní a Východní provincie), kdy došlo ke zřízení provincií na základě třináctého dodatku šrílanské ústavy ze dne 14.11. 1987.

Centrální provincie. Ústředním motivem bílého listu vlajky je vyobrazení vlajky připomínající vlajku bývalého království Kandy a první státní vlajku nezávislého Cejlonu, poměr stran vlajkového listu je 2:3 (16).

Jižní provincie. Kaštanově červenohnědý list se žlutým lemem a motivem žlutého sinhálského lva, slunce, měsíce a lístků *bo* připomíná království Kandy a jeho symboly. Poměr stran vlajkového listu je 3:5 (17).

Provincie Sabaragamuwa. Vlajku tvoří kaštanově červenohnědý list se žlutým lemem se stejnou symbolikou jako u vlajky Jižní provincie. Poměr stran vlajkového listu je 2:3 (18).

Severní provincie. Vlajku tvoří list s modrým lemem a třemi svislými pruhy v barvě červené, bílé a zelené; uprostřed listu v bílém pruhu je tmavě žluté stylizované slunce s 24 paprsky. Vlajka byla zavedena v květnu roku 2007 a vychází z vlajky bývalé Severovýchodní provincie, která byla totožná, ale bez modrého lemu. Poměr stran vlajkového listu je 1:2. Symbolika vlajky je dle vládních internetových stránek vykládána takto: modrý lem značí oceán obklopující provincii, zelená zeleň a zemědělství, červená pracující a pracovitost, bílá

bratrství, mír a koexistenci. Zářící slunce symbolizuje koordinaci síly a přirozený zdroj energie (19).

Severozápadní provincie. O symbolice vlajky, která částečně připomíná státní vlajku Šrí Lanky, nejsou známy žádné informace. Poměr stran vlajkového listu je 3:5 (20).

Severozápadní provincie. Bílý list vlajky s ústředním motivem hnědého býka připomíná některé historické šrílanské vlajky. Poměr stran vlajkového listu je 1:2 (21).

Provincie Uva. Vlajku tvoří žlutý, červeně zdobený list s červenou kresbou ptáka, bližší informace k symbolice nejsou známy. Poměr stran vlajkového listu je 5:7 (22).

Východní provincie. Orel, ryba a lev na vlajce symbolizují okresy Tricomalee, Batticaloa a Ampara. Poměr stran vlajkového listu je 5:8. Vlajka byla zavedena v květnu 2007 (23).

Západní provincie. Vlajku tvoří kaštanově červenohnědý list se zeleným lemem, jehož hlavním motivem jsou tři žluté zvířecí figury v bílých kruzích – pták držící v zobáku hada, sinhálský lev s mečem v pravé tlapě a trojhlavý had. Bližší symbolika vlajky není známa. Poměr stran vlajkového listu je 1:2 (24).

Vlastní vlajku užívá i **hlavní město Kolombo**. Tvoří jej tmavě zelený list se znakem městské rady uprostřed. Je jím ovál s vyobrazením krajiny s palmou, řekou a třemi horami v pozadí. Kolem je zelené, žlutě lemované oválné mezikružší se žlutým opisem MUNICIPAL COUNCIL OF COLOMBO. Poměr stran vlajkového listu je 2:3 (25).

Odkazy a literatura:

- (1) <http://www.sundayobserver.lk/2005/10/16/juniorob04.html>
- (2) <http://www.lankalibrary.com/phpBB/viewtopic.php?t=1220>
- (3) <http://www.vexilla-mundi.com/>
- (4) <http://flagspot.net>
- (5) <http://www.ngw.nl/int/asia/sri/srinat.htm>
- (6) R. Longueville: Badges of the British Commonwealth, Maldegem 2002.
- (7) http://flagspot.net/flags/lk_col.html
- (8) Flaggenbuch, Berlin 1939 – reprint Mauritius Buch Verlag, Zwickau 1992, s. 74.
- (9) <http://flagspot.net/flags/lk.html#hist>
- (10) <http://www.tamilnet.com/art.html?catid=98&artid=31282>
- (11) http://www.worldstatesmen.org/Sri_Lanka.html
- (12) W. Smith: Flags Through the Ages and Across the World, New York 1975, s. 283.
- (13) http://www.priu.gov.lk/Cons/1978Constitution/Schedule_2_Amd.html
- (14) H.-U. Herzog: Flaggen und Wappen, Leipzig 1980, s. 232.
- (15) <http://www.gov.lk/>
- (16) <http://www.cpcouncil.net/>
- (17) <http://www.spc.gov.lk/index1.php>
- (18) <http://www.sabaragamuwapc.com/>
- (19) http://www.np.gov.lk/index.php?option=com_content&view=article&id=7&Itemid=8
- (20) <http://flagspot.net/flags/lk-ncent.html>
- (21) <http://www.csnwp.lk/>
- (22) http://www.governor.up.gov.lk/ENG/index_gov.html
- (23) <http://www.ep.gov.lk/>
- (24) <http://www.wpc.gov.lk/>
- (25) http://www.cmc.lk/deputy_mayor.asp

L. Mucha - S. Valášek: Vlajky znaky zemí světa, 1. vydání, Praha 1975.

V. Liščák - P. Fojtík: Státy a území světa, 2. vydání, Praha 1998.

A. Brožek: Lexikon vlajek a znaků zemí světa, 2. vydání, Praha 2003.

W. Smith: Flags Through the Ages and Across the World, New York 1975.

Vexilologie č. 37, Praha 1980

The Flag Bulletin, Vol. XI, No.2, Winchester 1972

Pozn.: Obrázky vlajek provincií kromě Severní a Východní provincie byly převzaty z <http://www.vexilla-mundi.com/>, obrázky vlajky a znaku hlavního města Kolombo z <http://flagspot.net/flags/lk-cbo.html>, ostatní obrázky pocházejí ze zdrojů uvedených v příslušných odkazech.

A completely new product represents this article by Vice-President of CVS on state symbols of Sri Lanka. The author intends to contribute to the contents of VEXILOLOGIE with his periodic annual reviews of historical State arms and flags and some current flags of various types used in the relevant country. Historical flags of the kings of Kandy (Fig. 1) and the kingdom itself (Fig. 2) laid foundations of the present symbolism of Sri Lanka, while symbols of former ruling colonial powers over Ceylon are shown under Figs. 3-8. When this island was proclaimed an independent dominion of the British Crown the historical flag of Sinhalese kingdom of Kandy was restored (Fig. 9) but it aroused displeasure of Tamils and Moors who were not represented in the symbol of a new nation. The relevant slight changes of both flag and arms of Ceylon and/or Sri Lanka, respectively, made between 1951 and 1978 are shown under Fig. 11-16. Flags of nine present provinces, of the former North Eastern province (1988-2006) and symbols of the capital of Colombo are presented on pages 3043 and 3044.

NOVÉ VLAJKY

RÍO NEGRO

Argentinská provincie Río Negro se nachází v severní části argentinské Patagonie a svou rozlohou 203 013 kilometrů čtverečních zaujímá čtvrté místo mezi dvaceti třemi argentinskými provinciemi. V loňském roce přijalo Río Negro jako poslední z šesti provincií tvořících Región de la Patagonia svou vlajku a současně došlo i ke změně provinčního znaku.

Historie provincie sahá do druhé poloviny devatenáctého století, kdy bylo území na jih od řeky Río Negro prohlášeno za národní teritorium a byla zahájena jeho kolonizace. V roce 1878 došlo k vytvoření teritoria Patagonia, které zahrnovalo celou argentinskou Patagonii až po Hornův mys. Sídlem guvernéra bylo dnešní hlavní město provincie Río Negro Viedma (tehdy Mercedes de Patagones). Od roku 1882 byla dnešní provincie rozdělena mezi teritoria Patagonia a La Pampa. O dva roky později došlo k vytvoření národního teritoria Río Negro. V roce 1955 byl zahájen proces přeměny pěti dosavadních teritorií, mezi nimi i teritoria Río Negro, na provincie. Proces byl zakončen v roce 1957 přijetím provinční ústavy.

Obr. 1

Než byla přijata současná vlajka provincie, používala se zřídka jako neoficiální symbol provincie bílá vlajka s provinčním znakem uprostřed (**obr. 1**). Tuto vlajku bylo možné spatřit například před budovou parlamentu provincie La Pampa spolu s ostatními vlajkami patagonského regionu. K prvnímu pokusu doplnit dosavadní oficiální symboly, tedy znak a hymnu, vlajkou došlo již v roce 1997, ale bez výsledku.

Koncem roku 2008 byla zákonem 4362 ustavena nová komise pro vytvoření provinční vlajky. Do veřejné soutěže vyhlášené touto komisí se sešlo celkem 164 návrhů. Autorem vítězného návrhu, oficiálně představeného dne 25. března 2009, je Daniel Cuomo. Guvernér udělil čestný diplom i účastníkům, jejichž návrhy skončily na druhém a třetím místě. Návrh Daniela Cuomo byl následně předložen ke schválení provinčnímu parlamentu.

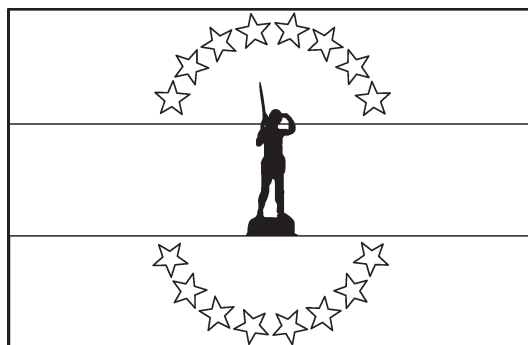

Obr. 2

Vítězný návrh je tvořen třemi vodorovnými pruhy v barvách modré, bílé a zelené. V modrém pruhu u žerdi se navíc nachází černý kanton obsahující třináct bílých hvězd do kruhu (obr. 2). Podle autora vlajky symbolizují jednotlivé hvězdy třináct departamentů provincie. Modrá představuje spravedlnost a vodní zdroje – jezera a řeky v horách, zavlažovací kanály v údolích a moře na východě provincie. Zelená je symbolem naděje a bohatství země, symbolizuje zemědělskou produkci, horské lesy a zeleň údolí. Černá barva pak odkazuje na název provincie a její nejvýznamnější řeky (doslovný překlad Río Negro je Černá řeka). Bílá barva představuje provinční vládu.

Přijetí vlajky bylo doprovázeno poměrně bouřlivou diskuzí. Bylo poukazováno na podobnost vlajky s vlajkou Království Araukánie a Patagonie. To vyhlásil francouzský dobrodruh Orélie Antoine de Tounens v roce 1860 za pomoci domorodých indiánů na jihu dnešního Chile. Toto mezinárodně neuznané a pouhé dva roky existující království si nárokovalo i území dnešní argentinské Patagonie a používalo vlajku v barvách modré, bílé a zelené.

Autor byl také obviňován z plagiátorství, protože trikolóra se šestnácti bílými hvězdami a postavou indiána Comahue kolovala jako „neoficiální vlajka“ provincie po internetu již od roku 2007 (obr. 3). Tato pravděpodobně smyšlená vlajka byla odvozena od loga umístěného na nákladních vozech provinční vlády v roce 2005. Zmiňované logo však obsahovalo pouze siluetu indiána na trikolóře. Kritice byla současná vlajka provincie podrobena také díky své podobnosti se současnou vlajkou Lesotha.

Obr. 3

Nová vlajka provincie Río Negro byla přijata zákonem číslo 4431 dne 31. července 2009. Zákon byl vyhlášen 19. srpna 2009 dekretem číslo 588/2009 a publikován v úředním věstníku provincie 27. srpna 2009. Článek dvě zákona upravuje podobu vlajky. Poměr stran je stanoven na 2:3. Velikost černého kantonu je stanovena na 1/6 plochy vlajky. Třetí odstavec pak stanovuje odstíny modré (Pantone 293), bílé (Warm Grey 1) a zelené (Pantone 261) barvy.

Článek tři stanovuje povinnost užívat vlajku provincie spolu s vlajkou státní. Článek pět pak stanovuje povinnost provinčních orgánů používat vlajku provincie. K slavnostnímu prvnímu vztyčení vlajky provincie došlo na základě článku čtyři zákona dne 1. října 2009 na břehu řeky Río Negro v blízkosti pomníku Francisca de Viedmy.

Ve stejný den, kdy došlo k slavnostnímu vyvěšení nové vlajky, byl v úředním věstníku provincie publikován zákon číslo 4444 přijatý dne 15. září 2009 a vyhlášený dekretem 792/2009 z 28. září 2009. Tímto zákonem byla obnovena platnost zákona číslo 471 a

provincie Río Negro se tak vrátila ke svému původnímu znaku (**obr. 4**). Ten byl přijat v roce 1966 na základě výsledků veřejné soutěže vyhlášené zákonem 372 z listopadu roku 1964.

Obr. 4

předkladatelky návrhu na změnu znaku některé prvky starého znaku navíc připomínaly genocidu domorodého obyvatelstva argentinským vojskem.

Obr. 5

Autorem znaku byl Adalberto B. Czabanyi. Popis znaku je následující: Bílá silueta provincie Río Negro s modře zvýrazněnou řekou Río Negro na modrém kruhovém podkladu obklopeném zelenými vavřínovými ratolestmi. Ratolesti vyrůstají z pochodně s hnědou rukojetí. Horní pole štítu je bílé s černým nápisem Río Negro, dolní pole je v barvě slonovinové kosti. Obě pole jsou oddělena pruhem v národních barvách. V patě štítu se nachází stuha s mapučským vzorem v barvách hnědé, bílé a černé. Štít je doplněn zlatým lemem.

Již v roce 1967 byl přijat zákon 496, který tento znak zrušil. V říjnu 1969 pak přijala vojenská vláda provincie nový znak. Ten byl podrobně popsán v zákoně 1594 z roku 1982, tedy v době další vojenské diktatury. Právě tento „nedemokratický“ původ provinčního symbolu byl hlavním impulsem pro návrat k původnímu znaku. Podle

Znak z roku 1969 (**obr. 5**) vycházel kompozičně ze znaku státního. Horní pole oválného štítu bylo modré s třinácti stříbrnými hvězdami seřazenými podél okraje. Ve spodním stříbrném poli se nacházelo modré řečiště symbolizované čtyřmi zvlněnými pruhy. Nad nimi se nacházel hnědý útes, pokračující ve zlaté hory. Na útesu stála zlatá postava indiána hledící vlevo a držící v pravé ruce zlatý oštěp. Nad štítem se nacházelo zlaté vycházející slunce s devatenácti paprsky – deseti rovnými a devíti zvlněnými. Štít byl obklopen olivovými ratolestmi s 57 lístky vpravo a 59 lístky vlevo. Pod štítem se nacházela vojenská čapka položená na hnědý kříž.

Závěrem zbývá jen dodat, že po přijetí vlajky provincie Río Negro používá vlastní vlajku dvacet dva argentinských provincií a autonomní město Buenos Aires. Provincie Tucumán sice de iure provinční vlajku má, ale její užívání bylo vládou pozastaveno (oficiálně z náboženských důvodů – na vlajce je vyobrazen kříž). V provincii Córdoba byl v roce 1986 zahájen proces přijímání provinční vlajky, ale zákon byl v roce

1987 vetován guvernérem provincie. V provincii Catamarca se objevil návrh na vytvoření provinční vlajky v roce 2002, ale jeho osud není znám.

Petr Holas

RŮZNÉ

VLAJKA DOMORODCŮ SE NEHODILA?

Nepěkné blamáži čelil podle BBC News (news.bbc.co.uk/2/hi/asia-pacific/8480313.stm) australský Google, když z vítězného návrhu na své logo umístěné na webové stránce 26. ledna 2009 na počest tzv. Dne Austrálie vypustil vlajku místních domorodců. Autorka vítězného loga v podobě nápisu GOOGLE jedenáctiletá Jessica Du totiž při jeho tvorbě použila nejen obrázků pěti charakteristických zvířat, ale pro druhé písmeno „o“ zvolila jasně žluté slunce uprostřed vlajky, která byla úředně uznána za symbol domorodých Australců. Ale na

vystaveném logu se nakonec objevilo jenom žluté slunce, černý a červený pruh vlajky byly z kresby odstraněny. I když se Google vmlouval, že vlajku musel odstranit na nátlak jejího autora, který nedal firmě souhlas s jejím použitím, vypuštění vlajky domorodců vyvolalo nazlobenou reakci na internetových fórech a všeobecný odsudek veřejnosti. Austrálský stařešina Harold Thomas, který vlastní copyright k této vlajce, však prohlásil, že skupinám podporujícím práva a zájmy domorodců poskytuje souhlas zdarma, zatímco však komerční využití symbolu podléhá poplatkům, které mu majitel jmenované homepage odmítl za právo vlajku použít zaplatit a vítězný návrh loga raději svévolně „upravil“. Inu, v případě státní vlajky Austrálie by si to asi Google nedovolil, že? -jm-

ZA CHRISTIANEM FOGD PEDERSENEM

Byť nikdy nebyla přeložena do češtiny, každý z českých vexilologů se svého času sháněl po jedné ze základních vexilologických publikací moderní doby, Mezinárodnímu lexikonu znaků a vlajek v barvách, který r. 1970 pod názvem *Alverdens flag i farver* vydal v Kodani dánský vexilolog a jeden ze zakladatelů současné skandinávské vexilologie Christian Fogd Pedersen. A o tom, že jsme v tom nebyli sami, kdo ji oceňoval, svědčí fakt, že záhy byla jeho kniha přeložena do norštiny, švédštiny a finštiny, její německou mutaci *Internationales Wappen und Flaggenlexikon in Farben* lektoroval historik Karl Fachinger, stejně jako s nizozemskou verzí mu pomáhal v r. 1979, kdy vyšlo její druhé a rozšířené vydání, Klaes Sierksma; vydána byla rovněž v USA a Velké Británii. Dalšího vydání se už bohužel nedočká, protože její autor zemřel 10. 1. 2010 ve věku nedožitých 77 let. Iniciátor a zakladatel Severské vexilologické společnosti „Nordisk Flaggselskap“ Christian Fogd Pedersen se narodil 9. 9. 1933 v Kodani. V letech 1955-1962 studoval němčinu a hudbu na kodaňské univerzitě a tento jeho zájem ho přivedl r. 1960 k nastudování opery Prsten Nibelungů od Richarda Wagnera. Později ještě studoval knihovnictví a od r. 1970 byl knihovníkem muzikálií v knihovně kodaňské městské části Frederiksborg. Od mládí se věnoval vlajkám a vexilologickému dění, 2. mezinárodním vexilologickým kongresem v Curychu v r. 1967 počínaje se zúčastnil celé řady světových setkání, kde jsme měli příležitost poznat se s ním i my, čeští vexilologové. Své kolegy z Dánska, Norska, Švédska a Finska spojil do jedné společnosti, kterou 27.1.1973 založil a v letech 1973-1985 jí i předsedal. Byl rovněž expertem na vlajky a prapory v kolektivu autorů Velké dánské encyklopedie. V letech 1973-1983 byl zástupcem Dánska v radě Mezinárodní federace vexilologických společností FIAV, která ho 27. 7. 2001 zařadila mezi prvních osm světových vexilologů, které poctila titulem svého příznivce *Fellow of the Federation*. Jeho mateřská organizace ho r. 1993 při příležitosti šedesátin vyznamenala čestnou medailí za zásluhy o rozvoj severské i světové vexilologie. Čest jeho památce! Výbor ČVS

ROZHOVOR S ČERSTVÝM ŠEDESÁTNÍKEM

Petře, když jsem si uvědomil, že jsi 1. května tohoto roku oslavil šedesátiny, začal jsem listovat starými čísly *Vexilologie*. Na tvé jméno jsem však narazil až v 89. čísle, které vyšlo v listopadu 1993. Znamená to, že ses vexilologií nezabýval od dětství jako většina našich členů, ale až od středního věku?

Zabýval. Jako snad většina z mé generace jsem poprvé viděl soubor vlajek u map v Malém atlasu světa, který vyšel koncem padesátých let. Už sice nemám obrázky vlajek, které jsem si jako kluk překresloval, ale to první vydání atlasu a také další s novějšími vlajkami ještě v knihovně mám. Později jsem se více věnoval fandumu a sbírání sci-fi literatury, ale nakonec vexilologie opět nabyla vrchu. Do tehdejšího Vexilologického klubu jsem vstoupil v polovině sedmdesátých let a první mou snahou bylo obstarat si kompletní soubor dosud vyšlých zpravodajů Vexilologie, což se mi díky pomoci paní Albrechtové podařilo. Mou první zahraniční vexilologickou knihou byla „bible“ vexilologů – velký Smith. Jak je vidět z úctenky stále založené v knize, stála v roce 1978 při nákupu přes Zahraniční literaturu 1100 Kčs. Do

činnosti klubu jsem se více zapojil až v devadesátých letech, kdy jsem se stal členem výboru a připravoval první vexilologický kongres v Hradci Králové. A letos již začínám s přípravou kongresu pátého.

Název tvého prvního příspěvku (Vexilologický software) naznačuje, že máš velmi blízko k problematice využití počítačů ve vexilologii, pro niž svého času razil W. Crampton zkratku CAV (Computer Aided Vexillology). Jak tobě pomáhají počítače a počítačové programy s vexilologií?

*Ano, informatika je mým povoláním a tak není divu, že jsem se pokusil ji co nejvíce využít i v rámci svého koníčka. Kreslení vlajek bylo první činností, kterou jsem zkusil, pak následovalo vytvoření textových databázových dat a publikační činnost. První číslo vexi.info, tehdy pod názvem Informace, bylo v roce 1994 napsáno v legendárním českém textovém editoru T602. O dva roky později, v roce 1996, jsem vytvořil první verzi internetového portálu **Českých vexilologických stránek** a o něco později v jejich rámci obrazovou databázi českých komunálních vlajek. Nyní jsou již i podklady pro tisk zpravodaje **Vexilologie** vytvářeny na PC, stejně jako **Vexilokontakt** a **vexi.info**.*

V roce 1994 jsi založil Středisko vexilologických informací. Ti, kteří to mohli pocítovat jako konkurenci k našemu tehdejšímu Vexilologickému klubu, se uklidnili, když viděli, že tvé SVI se chystá organizovat s Vexilologickým klubem 1. český národní vexilologický kongres. Po úspěchu hradeckého kongresu následovala spolupráce při vydávání Vexilokontaktu, anglické přílohy Vexilologie. Jaké plány má SVI do dalších let?

Středisko vexilologických informací nevzniklo samozřejmě jako konkurence tehdejšímu Vexilologickému klubu. Důvodem bylo vlastně to, že jsem se chtěl stát partnerem jiných vexilologických společností ve světě a vyměňovat si s nimi zpravodaje. Proto také zpravodaj vexi.info, který na rozdíl od tehdejší Vexilologie mohl být tištěn s barevnými obrázky. Později jsem rozšířil činnost SVI o vydávání Vexilologického lexikonu, jehož první svazek jsme napsali spolu s Jiřím Tenorou. Nyní jsou jeho nosným tématem ročně vydávané sešity s přehledem a barevnými vyobrazeními nově přijatých českých komunálních vlajek. Tyto dvě činnosti – vexi.info a VexLex – jsou také hlavní náplní SVI do příštích let.

Pravidelné vydávání Vexilologického lexikonu, kterému se věnuješ od r. 1996, bylo oceněno dokonce v zahraničí, když jsi v roce 2005 získal od australské vexilologické společnosti prestižní Vexillon. Co tě přimělo k této aktivitě?

Musím říci, že mne Vexillon překvapil. Přestože česká vexilologie má již od svých počátků díky osobnostem, jako je doc. Mucha či ing. Česák, v zahraničí velké renomé, přece jen jsem neočekával takové ohodnocení mé práce, kterou jsem publikoval v České republice, až v Austrálii. A jak to začalo? První sešit VexLexu o komunálních vlajkách se týkal vlajek z let 1991-1994 a vyšel u příležitosti konání 2. ČNVK v Ústí nad Labem v roce 2000. Při hledání podkladů v archivu PS PČR jsem se seznámil s materiály podvýboru pro heraldiku a také mi v archivu řekli, že neexistuje žádná souhrnná publikace o těchto vlajkách. Když jsem se na podzim toho roku stal členem expertní skupiny podvýboru, měl jsem přístup k informacím z první ruky, a tak bylo jen logické pokračovat v dalších letech a postupně zpětně doplnit léta 1995 – 1999. A myslím, že ještě pěkných pár let v tom bude možné pokračovat, než budou mít své symboly všechny obce ČR.

Vím o tobě, že jsi navrhl řadu vlajek, a to nejen v České republice, ale i v zahraničí. Zatímco v případě obecních symbolů jsi byl zřejmě jediný navrhovatel, v zahraničí tvé návrhy musely obstát ve velké konkurenci. Kterého „vítězství“ si nejvíce ceníš?

V ČR jsem navrhl jen několik znaků a vlajek obcí. V soutěži na symboly Královéhradeckého kraje jsem byl úspěšný a toho si velice vážím. Myslím, že největší konkurenci jsem měl při navrhování vlajky města Engels v Ruské federaci. O této soutěži jsem se dozvěděl od významného ruského vexilologa Michaila Revnivceva, který mne vyzval k účasti. Navrhnul jsem jednoduchou vlajku odvozenou z historických symbolů města. Stal jsem se tak zřejmě

jediným cizincem nebo alespoň Čechem, který vytvořil vlajku ruského města. V soutěži o vlajku Japonské vexilologické společnosti (JAVA) jsem sice skončil druhý, ale emblém z navrhované vlajky se stal logem JAVA.

Zatímco řada vexilologů sbírá skutečné vlajky a prapory, tvá sbírka je spíše zaměřena na publikace o nich. Jak je rozsáhlá v současnosti a na kterou publikaci jsi nejvíce pyšný, že se ti ji podařilo sehnat?

Moje knihovna se nemůže rovnat knihovnám, které mají třeba Alfred Znamierowski či naše ČVS. Mám spíše knihy obecného charakteru a některé základní systematické vexilologické publikace. Nejlepší vztah mám k již zmiňovanému velkému Smithovi. Nejen, že byl mou první knihou z tehdejšího „západu“, ale shodou okolností se stala i první položkou našeho bezpodílového spoluvlastnictví manželů, na což je mou manželkou dodnes upozorňováno ☺.

Do dalších let ti přeji i s ostatními členy naší společnosti, aby ti sbírka dále rostla a aby se ti podařilo uskutečnit další vexilologické záměry. A. Brožek

BIBLIOGRAFIE VEXILOLOGICKÝCH PRACÍ PĚTRA EXNERA

- Vlajky zemí bývalého Sovětského svazu. In: Vexilokontakt č. 2 (červen 1993), s. 1-12, il.
- Vlajky republik Ruské federace. In: Vexilokontakt č. 3 (říjen 1994), s. 1-12, il.
- Indexes to the Prague bulletin „Vexilologie“. In: Flag Data Bank č. 2 (April 1995), s.7-9.
- Vexilologický lexikon : vexilologické společnosti a aktivity / s Jiřím Tenorou. – Hradec Králové: Středisko vexilologických informací, 1996. 90, XIX s., il.
- Jak se dělá kongres. In: Sborník přednášek z 1. českého národního vexilologického kongresu. Hradec Králové 1997, s.3-7, il.
- Vlajka Tibetu v Hradci Králové. In: Sborník přednášek z 1. českého národního vexilologického kongresu. Hradec Králové 1997, s.68-70, il.
- Vexilologie a internet. In: Sborník přednášek z 1. českého národního vexilologického kongresu. Hradec Králové 1997, s.88, il.
- Digital Archives of Documents. In: Flag Data Bank č. 9 (December 1998), s. 11-14, il.
- Novij prapor Bosni ta Gercegovini. In: Znak č. 15 (1998), s.1, il.
- Novij gerb Bosni ta Gercegovini. In: Znak č. 17 (1998), s. 1, il.
- Der Vexillologe und sein PC. In: Fahnen Flags Drapeaux. Proceedings of the 15 ICV. Zollikofen 1999, s.103-104, il.
- Vexilologický lexikon : vexilologické názvosloví / se Zbyškem Svobodou. – Praha : Vexilologický klub, 2000. 32, XIV s., il.
- Symboly 2. českého národního vexilologického kongresu. In: Sborník přednášek z 2. českého národního vexilologického kongresu. Ústí nad Labem 2000, s.11-13, il.
- 10 let obecní vexilologie a heraldiky v České republice. In: Sborník přednášek z 2. českého národního vexilologického kongresu. Ústí nad Labem 2000, s.28-32, il.
- Vexilologický lexikon : prapory obcí České republiky. Hradec Králové: Středisko vexilologických informací, 2000 – 2010.
- Nové krajské symboly v České republice. In: Genealógia, heraldika a príbuzné disciplíny – stav a perspektívy. Sborník přednášek z konference SGHS, Martin 2001, s.133-137,il.
- Flagi administrativnych okrugov goroda Moskvy. In: Flag. č. 1 (4) (Ijul 2003), s.11-15, il.
- První prapory obcí v České republice. In: Mista ta mistečka v gerbach, praporach i pečatkach. Lviv 2003, s. 117-122, il.
- Vexilologický lexikon : symboly krajů České republiky Hradec Králové: Středisko vexilologických informací, 2004. 32, XVI s., il.
- Symboly 3. českého národního vexilologického kongresu. In: Sborník přednášek z 3. českého národního vexilologického kongresu. Plzeň 2004, s.16-17, il.
- Nerealizované návrhy krajských symbolů v České republice. In: Sborník přednášek z 3. českého národního vexilologického kongresu. Plzeň 2004, s.49-54, il.

Databáze českých komunálních vlajek na internetu. In: Sborník přednášek z 3. českého národního vexilologického kongresu. Plzeň 2004, s.99-106, il.

Vlajky, prapory a jejich používání : základní pravidla pro vyvěšování vlajek na území České republiky / s Pavlem Fojtíkem a Zbyškem Svobodou. 1. vyd. Liberec : Libea, 2004. 63 s., il. ISBN 80-239-2873-2.

Regional Flags of the Czech Republic. In: Vexilokontakt, 2005, s. 3-43.

Vexilologický lexikon : vlajky městských částí hl. města Prahy / s Pavlem Fojtíkem. Hradec Králové: Středisko vexilologických informací, 2005. 44, VIII s., il.

Symboly 4. českého národního vexilologického kongresu. In: Sborník přednášek z 4. českého národního vexilologického kongresu. Příbyslav 2008, s.8, il.

Znak a vlajka města Příbyslav (spoluautor Karel Müller). In: Sborník přednášek z 4. českého národního vexilologického kongresu. Příbyslav 2008, s.9-10, il.

REKOS – internetová databáze komunálních symbolů. In: Sborník přednášek z 4. českého národního vexilologického kongresu. Příbyslav 2008, s.137-142, il.

Pozn.: Z důvodů omezeného místa a existence kvalitních rejstříků nejsou uváděny články P. Exnera z našeho zpravodaje *Vexilologie* a nejsou ani rozepisovány jeho příspěvky z jím vydávaných periodik Informace /č. 1/ (6.4.1994) - /č. 25/ (24.4.1995), Vexilologické informace č. 26 (21.6.1995) – č. 27 (21.6.1995) a vexiINFO č. 28 (prosinec 1996) až č. 108 (březen – duben 2010). (Sestavil A. Brožek)

UPOZORNĚNÍ

Vinou technických problémů s tiskem *Vexilologie* č. 155 došlo na s. 3020 k chybě tisku obrázku 12, za kterou se redakce omlouvá. V příloze tohoto čísla jste obdrželi správnou podobu obr. 12, kterou si laskavě přelepte chybný tisk v čísle 155. Děkujeme za pochopení.
Redakce

ANNOUNCEMENT

In the enclosure to this issue you can find the correct version of Fig. 12 from No. 155 (p. 3020) which will be used for its replacement. We are sorry for that technical error and thank you for your understanding.
Editorial Board

Autoři hlavních článků:

Viktor Anatolijevič Lomancov (lomantsov@tdiag.ru), Těřeškovoj 249/1, kv. 40, Orenburg, 460 050 Rusko

Josef Hubka (josefhubka@volny.cz), Bajkalská 1170/28, 100 00 Praha 10

VEXILOLOGIE (ISSN 1211-2615) – the journal of the Czech Vexillological Society (attn. J. Martykán), CZ-149 00 Praha 4 - Háje, Matúškova 14/796, The Czech Republic. E-mail address vexilologie@centrum.cz, <http://www.vexilologie.cz> Editor-in-chief Aleš Brožek. Editorial Board A. Brožek, P. Exner, P. Fojtík, P. Holas, J. Hubka, J. Martykán (chairman), Z. Svoboda and M. Týma. Artwork Petr Exner and Josef Hubka. English translations Jaroslav Martykán.

June 2010

No. 156

VEXILOLOGIE (ISSN 1211-2615) - zpravodaj České vexilologické společnosti, o.s. (Ing. J. Martykán), 149 00 Praha 4 - Háje, Matúškova 14/796. Elektronická adresa vexilologie@centrum.cz, <http://www.vexilologie.cz> Výkonný redaktor Ing. Aleš Brožek. Toto číslo připravila redakční rada ve složení Ing. A. Brožek, Ing. P. Exner, Mgr. P. Fojtík, Ing. P. Holas, J. Hubka, Ing. J. Martykán (předseda), PhDr. Z. Svoboda a M. Týma. Výtvarně spolupracoval Ing. Petr Exner a Josef Hubka. Anglické překlady Ing. Jaroslav Martykán.

Červen 2010

č. 156

OBSAH:

VLAJKY A ZNAKY ČERNOZEMNÍCH OBLASTÍ RUSKA - 2. část	3031
VLAJKY A ZNAKY ŠRÍ LANKY	3040
NOVÉ VLAJKY	3048
Río Negro	3048
RŮZNÉ	3050
Vlajka domorodců se nehodila?	3050
Za Christianem Fogd Pedersenem	3051
Rozhovor s čerstvým šedesátníkem	3051
Bibliografie vexilologických prací Petra Exnera	3053
Upozornění	3054

CONTENTS:

REGIONAL FLAGS AND ARMS OF CENTRAL RUSSIAN BLACK EARTH COUNTRY – THE 2 nd PART	3031
FLAGS AND ARMS OF SRI LANKA	3040
NEW FLAGS	3048
Río Negro	3048
VARIA	3050
An Aboriginal flag was not good for Google?	3050
Christian Fogd Pedersen died	3051
A dialogue with a just sixty-year old vexillologist	3051
A selected bibliography of the flag publications of Petr Exner	3053
Announcement	3054